

Komiker: Det sjove løsner op for det svære

Jakob Svendsen bruger standup til at sætte problemer under debat: det uretfærdige, det uforståelige og det kristne hykleri. Og han bringer hele tiden sig selv i spil.

Af freelancejournalist Svend Løbner

”Hvis nogen slår dig på den ene kind, skal du vende din næstes kind til!”

Bemærkningen høster stor applaus på Jakob Svendsens standup-show Næste(n)kærlig. Med bidende selvironi spidder han både det selvgode og det politisk korrekte i de fleste mennesker.

For når han lægger øre til en racistisk bemærkning i køen i supermarkedet, tør han ikke sige fra. Og når hans barn har en muslimsk legekammerat på besøg, er han parat til at lægge bedetæppe ud med retning mod familiens mocca-maskine.

Humor nedbryder tabuer

Jakob Svendsens talent for standup kan slet ikke gengives på skrift – men vi kan spørge ind til, hvad humoren kan, når vigtige samfundsemner skal drøftes og kernen i det kristne budskab formidles.

- Humor er et stærkt redskab, fordi den gør ting spiselige. Det smertefulde kan blive noget, vi kan tale om – hvis vi ellers bruger humoren ordentligt, siger Jakob Svendsen anderledes alvorligt og uddyber:

- Vi kan nedbryde tabuer og afdramatisere det farlige. Vi kan tale op mod magthavere. Standuppen kan tale systemet midt i mod. Med humor kan vi sætte fokus på uretfærdighed.

Sådan!

Brok fører ingen vegne

Og Jakob Svendsen var ikke sen til at bruge humor, da han opdagede, at partiet Venstre under sidste valgkamp regnede det med i kontanthjælpen, som alle borgere får del af, og dermed fik det til at se ud som om kontanthjælpsmodtagere modtog uhørt mange penge fra det offentlige.

- Jeg startede et humoristisk hashtag på sociale medier, som endte med at ramme rigtig bredt. Både DR og TV 2 fortalte, at twitterbrugere nu morer sig med et hashtag om alt det Venstre presser ind kontanthjælpsmodtageres indtægt. Her gjorde vi med humor opmærksom på ting som ikke var rimeligt at have med i beregningen. Hvis man bare havde brokket sig, havde det ikke ramt nogen som helst steder, forklarer Jakob Svendsen.

Humor sætter hjernen fri

Humor er således en særdeles alvorlig sag. Ud over uretfærdighed kan den også bruges til at bearbejde det, der gør ondt. Man tør lukke op for det smertefulde. På en måde bliver det mindre farligt at tale om, forklarer Jakob Svendsen:

- Hvis du bruger humoren med respekt, kan du tale om hvad som helst. Når det falder naturligt, kan man også bruge humor til at bearbejde sorgen over en, der er gået bort. Man befrier hjernen fra noget, som man har lagt i en specifik kasse. Humoren hjælper én til at finde ud af, at det kan ligge et andet sted og ses fra helt nye vinkler, siger han.

Standupper ved et tilfælde

Selv opdagede Jakob Svendsen sit humoristiske talent ved lidt af en tilfældighed. Han er gymnasielærer men betegner sig ellers ikke som et særligt socialt menneske. Men da hans bror en gang bad ham varme op til en koncert sagde han ja.

- Det havde jeg aldrig prøvet før, så det ku jeg godt. Tredje gang varede mit show 40 minutter, og så begyndte jeg at undersøge, hvad man skal gøre, hvis man skal være rigtig komiker. Og så gik jeg ind på komikkens præmisser.

Komikkens præmisser

- Når du er komiker, snakker du til en meget forskelligartet flok. Noget af det vigtigste i standup er at folk skal kunne relatere til det, du siger; sætte sig ind i det. Jo større flokken bliver, jo sværere er det. Når du taler til en flok på 200, skal de alle sammen være på samme sted. Det nytter ikke, at jeg har verdens sjoveste og finurligste joke om Esajas, hvis folk ikke ved, hvem Esajas er. Du kan være den sjove i en venneklok. Men at stå på en scene foran hundredvis af fremmede er en udfordring. Det samme gælder medierne, hvor man jo heller ikke rigtig ved, hvem der lytter med, fortsætter han. Derfor kan det være en udfordring at også formidle det kristne budskab på en frisk facon.

Berøringsangst over for tro

- Der er flere alvorlige ting i kristendommen. Bare det at få indrømmet at man tror Gud, uden at folk synes, man er en idiot eller et svagt menneske. Der er en vis berøringsangst i at sige at man tror på noget i 2016. *Hvad gør du så?*

- Jeg vil gerne gøre grin med mig selv og nogle af de ting, vi gør som kristne. Men jeg vil ikke tage afstand fra nogle af de ting, jeg gør. Der er forskel på at drille og på at tage afstand fra det. Jeg siger klart: "Jeg tror på det her, og det har jeg tænkt mig at blive ved med".

- Mit show "Kristen i krise" kan bryde det tabu. Jeg laver showet på neutrale spillesteder eller biografer. Showet er ikke missionerende, men lægger op til en snak: "Tror du også på det? Eller: "Har du også en mormor der er sådan?"

Pas på med Gud og Jesus

Derudover er der de alvorlige ting om Jesus død på korset og vores reaktion på det. Her skal man passe meget på, hvilke jokes man laver, fortæller Jakob Svendsen.

- Jeg lavede en joke om trosbekendelsen, og her bevægede jeg mig på grænsen. Joken handler om, at vi underbelyser Helligånden. Jeg sagde, at Treenigheden er ligesom et band, hvor vi kun kender forsangeren. Folk beder til Gud og Jesus men sjældent til Helligånden. Det skabte en del reaktioner.

Humor i Bibelen

Men Jakob kan tydeligt se humor i Bibelen:

- Jesus bruger ironi ret ofte, både i lignelser og når han stiller helt absurde ting op. Folk har uden tvivl set det som ironisk og humoristisk dengang. Det samme med Paulus. Og jeg er ret sikker på, at Gud har humor. Han har jo skabt os med den måde vi fjoller, griner og hygger os med hinanden på, siger han.

Og man kommer uvægerligt til at tænke på profeten Jeremias, der viser det komiske i at dyrke afguder af træ, når vi også bruger træ til at fyre med. Og Jesus, der siger, at det er lettere for en kamel at gå igennem et nåleøj, end for en rig at komme ind i Himmeriget. Og ja, også Paulus, der irettesætter en menighed for at gøre nadveren til et orgie: "Har I da ikke mad derhjemme, I kan spise! "

Vil være en god komiker

Jakob Svendsen betragter humoren som en gave, der skal bruges med varsomhed. Hvor langt skal man gå, for at få sit budskab ud?

- Mit mål er ikke at være en god kristen komiker, men at være en god komiker, der er kristen. Det er en kæmpe forskel. For den gode kristne komiker kan være god på den interne kristne skala, ligesom en god kristen guitarist ikke nødvendigvis er en god guitarist, men blot den bedste vi lige nu har.

- Jeg vil være en god komiker på den almindelige skala. At jeg samtidig er kristen gør, at jeg kan tage fat i etiske, moralske og ja, kristne emner fra en anden vinkel. Og som sagt gør grin med de uvaner, vi ofte har som kristne. Som at være næsten(n)kærlige, fordi vores ego stadig fylder rigtig meget.

Griner og slapper af

Samtidig har vi en forpligtelse som kristne at stå frem og byde ind med det, vi har, mener Jakob Svendsen. Når folk griner, slapper de af, og så kan de måske bedre kapere de lidt alvorligere ting.

Hvilke favoritemner har du?

- For mig er det lettest at tale om at fejle, når jeg prøver at opføre mig ordentligt. Så kan folk tænke: "Ha! Sikke en idiot!" Og bagefter måske tænke i deres stille sind: "Sådan kunne jeg måske også selv finde på at gøre."

Hvordan kan vi bruge den mere glade side af os selv?

- Det er meget svært. Man kan ikke beslutte, hvad andre skal gøre. Det skal ligge naturligt, ellers bliver det anstrengt og forceret. Men brug da humoren på de aktuelle ting, der sker. Ikke sparke nedad, selv om det er letteste. Humoren er ikke til at sparke nedad mere. Det var noget, man jorde i 90'erne. Folk gider ikke høre på det mere. Humor er i dag mere at bevæge sig indad og gøre grin med sig selv.

Kunstnere med holdninger

Og det kan man gøre, mens man sætter fokus på et af tidens store emner, flygtninge, hjemløse, syge og gamle:

- Vi har en forpligtelse til at tale Jesu ord op, at tage sig af de svageste. Næstekærligheden er central i den kristne tro. Netop nu burde vi som kristne kunstnere være synlige med vores holdning til, hvordan vi behandler samfundets svageste, slutter Jakob Svendsen.

Jakob Svendsen optræder i hele landet og medvirker gerne i radio og tv, hvor han debatterer hotte emner med et glimt i øjet.

KKR-TV sendte uddrag af Jakob Svendsens show "Kristen i krise" direkte fra årets Sommeroase, der er et stævne for den folkekirkelige fornyelsesbevægelse Dansk Oase. KKR-TV er en af mange kristne lokalstationer, som er tilknyttet Den Kristne Producent Komité.